

Co pomaga rozwijać myślenie twórcze u dzieci?

- 1. Dobra atmosfera** - atmosfera tolerancji, życzliwości, brak rywalizacji z innymi i oceniania, otwartość na pomysły i działanie dziecka, odnoszenie się z szacunkiem do pytań dzieci oraz nawet najdziwniejszych, nietypowych pomysłów, stworzenie atmosfery pogodnego, zabawowego nastroju, niwelowanie lęku przed podejmowaniem działania.
- 2. Wolność** – nie krępująca dziecięcej ekspresji, aby dziecko w bezpiecznych warunkach mogło próbować nowych rozwiązań, cieszyć się poszukiwaniami. Zachęcanie i danie prawa do eksperymentowania, popełniania błędów.
- 3. Wzmacnianie procesu twórczego** - wspieranie dziecka w jego twórczych poszukiwaniach, docenianie inicjatywy i samodzielności, podkreślanie wartości wielu prób rozwiązywania problemów.
- 4. Wspieranie ciekawości poznawczej i wewnętrznej motywacji do podejmowania twórczego działania** - zachęcanie do zadań rozbudzających kreatywność, dostarczanie dziecku różnorodnych bodźców i wiedzy, proponowanie inspirujących programów, książek, wycieczek.
- 5. Wspieranie adekwatnej samooceny dziecka, wiary w siebie** - niska samoocena dziecka może hamować lub nawet udaremniać twórcze myślenie, wychodzenie poza schemat. Warto doceniać mocne strony dziecka, chwalić, okazywać miłość, troskę, akceptację, dumę z jego działań, uważnie słuchać.
- 6. Respektowanie sprzeczności, wieloznaczności, odmienności** - możliwość prowadzenia sporów i dyskusji, pokazywanie dziecku, że do rozwiązania problemu można dojść różnymi drogami a inni mogą mieć swoje pomysły na rozwiązanie pomaga w kształtowaniu elastyczności myślenia.
- 7. Pozwolenie na odczuwanie nudy** – nuda może być twórcza, bo jest stanem nieprzyjemnym i dziecko szuka możliwości, by się jej pozbyć. Ważne jest pozwolenie dziecku na samodzielne wychodzenie z tego stanu, nie proponowanie od razu gotowego i łatwego rozwiązania, np. natychmiastowego dostępu do wirtualnego świata.
- 8. Pielęgnowanie u siebie - rodzica stymulującego myślenie i działanie twórcze dziecka- ciekawości poznawczej, otwartości na nowość, tolerancji na odmienność, chęci do działania.**

Przykłady zabaw rozwijających myślenie twórcze:

1. Przygotowanie kilku prostych przedmiotów (np. sznurka, ołówka, patyczków, pudełek, pustych butelek plastikowych, koralików, nożyczek) i spróbowanie wymyślenia jak największej ilości wykorzystania każdego z nich lub zbudowanie wymyślonego przedmiotu, budynku, zabawki.
2. Zabawa w zadawanie pytań „co by było, gdyby...”, nie ograniczamy naszej wyobraźni - im bardziej abstrakcyjne pytania tym lepiej (np. Co by było, gdybyśmy umieli latać? Co by było, gdybyś przez jeden dzień był kotem? Co by było gdyby kwiaty były tak duże jak drzewa?).
3. Wyzwanie - podać jak największą liczbę przykładów np. nakryć głowy, gatunków ptaków, nazw kolorów, sposobów na podróżowanie itd.
4. Zabawa w wymyślanie nazw przedmiotów codziennego użytku lub potraw (Jak inaczej mogłaby się nazywać poduszka? Albo jajecznica?).
5. Wymyślony stwór – na kartce papieru rysujemy dowolną linię, następnie dziecko dorysowuje coś do tego (np. oko, nogi), i tak naprzemiennie rysujemy fragmentami nieistniejące zwierzę. Omawiamy skończony rysunek, staramy się wymyślić – nazwę stworza, gdzie mieszka, co je, jakie wydaje odgłosy, jakiej jest wielkości, jakie ma usposobienie itp.
6. „Wyprawa na bezludną wyspę” – próba wyobrażenia sobie, co zabrałibyśmy do plecaka na tygodniową wyprawę na bezludną wyspę, jak byśmy korzystali z danych przedmiotów na miejscu, jak zorganizowalibyśmy sobie nocleg, jedzenie, co mogłoby nas tam spotkać.

Opracowała - Urszula Nowicka, psycholog

Na podstawie:

Kunat Beata, *Rozwijanie twórczego potencjału ucznia z perspektywy pedagogiki twórczości*, <https://wyszukiwarka.efs.men.gov.pl/product/rozwijanie-tworczego-potencjalu-ucznia-z-perspektywy-pedagogiki-tworczosci>

Nęcka Edward, *Psychologia twórczości*, GWP, Gdańsk 2001

Skura Małgorzata, Lisicki Michał, *Za progiem. Jak rozwija się dziecko i jaka jest rola nauczyciela w tym rozwoju*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2011